

Torben Hjul Andersens prædiken juleaften

Taler

Torben Hjul Andersen
Domprovst over Haderslev Stift

Dato

24. december 2019

Sted

Haderslev Domkirke og
Sommersted Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 1-14

- 1 Når jeg hører juleevangeliet, så er der et udtryk, som jeg længes efter at høre. Jeg har sådan brug for at høre det. Det er englens første ord til hyrderne: ”Frygt ikke.” Jeg er en af dem, som let kan frygte og som i den grad har brug for håbet.
- 5 Jeg kan huske som barn, at jeg også der kendte til frygt. Jeg hørte ikke til de modige. Jeg er født på en lille gård langt ude på landet, så når det var nat var det mørkt – helt mørkt. Hvis vi havde været ude at køre og kom hjem om aftenen om vinteren, så var det mørkt når vi skulle gå fra garagen og hen til bryggersdøren. Jeg kan stadig huske fornemmelsen af, at min far eller min mor
- 10 tog mig i hånden og så var det trygt at gå over gårdspladsen i mørke på vej mod husets trygge indre.

Her i vinterens mørkeste tid hører vi julens håbsfortælling, og den har jeg stadig brug for at høre, for ganske vist er jeg ikke længere bange for det fysiske mørke,

15 men der er meget andet slags mørke, som giver mig grund til frygt. Så derfor længes jeg efter englens ord: ”Frygt ikke.” Og her i Domkirken er den tilmed sunget af en fra drengekorset. Det var de samme ord, som englen sagde til Maria i Nazaret, da hun fik at vide, at hun skulle føde Guds søn; ”Frygt ikke.” Måske har hun haft de ord i ørerne eller bedre i hjertet da de begav sig af sted på den

20 krævende rejse til Betlehem. Kejser Augustus ville vide, hvor mange der boede i romerriget – hvem der skulle betale skat – der er jo ikke så meget nyt - og derfor måtte de rejse flere dagsrejser til fods eller på æsel eller hvordan de nu kom frem; Josef og den højgravide Maria. En krævende rejse, hvor der kunne være god grund til frygt.

25

Vi kender også til krævende rejser i vores tid, og rejser skal her forstås i meget bred betydning. Den første tid efter at et elsket menneske er død, og f.eks.

30 hvordan juleaften vil forløbe. Der kan være en frygt for om man nu er dygtig nok, klog nok, smuk nok, interessant nok – her på livets rejse – en frygt, som fylder rigtig meget hos mange unge. Frygten for verdens tilstand med klimaforandringer og de handlinger og store ændringer som det kræver. Frygten kan altså omhandle både det individuelle – mig og det kan omhandle det fælles – vores fælles samfund og vores fælles klode.

35 ”Frygt ikke,” siger englen og varsler dermed, at håbet er blevet født ind i verden. Det gør de ved at fortælle om grundlaget for håbet, nemlig det nyfødte barn i krybben. Man kan jo ikke blot sige, at nu vil man håbe. Englene synger og fortæller om det barn der helt værgeløst er født ind i en mørk verden. Hyrderne 40 gribes af håbet. Der er ikke nogen beviser på at barnet bærer på håbet. Der er ikke nogen ydre magt. Der er et ord og en sang, og det ord og den klang gribes de af, og hyrderne griber håbet. Man kan nemlig både gribes af håb – det kommer til mig udefra – og så kan jeg gribe håbet og have mod til at håbe.

45 Lukas fortæller lidt senere, at hyrderne rejste sig, og gik ind til Betlehem for at se Jesus, se barnet. Ordene og sangen har skabt en håbets klang i hyrderne, men der skal stadig et mod til at rejse sig og lade klangen få handling, vandring, og sang.

Der er en filosof, som har sagt, at liv og håb hører sammen fordi håbet gør menneskets livsdueligt. Jeg vil så gerne tilføje både det passive og handlende 50 aspekt; at gribes af håbet og gribe håbet. For begge dele har stor betydning, når vi er på vores livs rejse. Det ved du, hvis du også kender til frygt og mørke. Det kan være sorgens mørke, hvor kærligheden nu er blevet hjemløs fordi kærlighedens genstand, det elskede menneske er borte. Det kan være det mørke som kan føles som en tung dyne over det menneske, der ikke føler sig værdig til 55 at være elsket. Det kan være det mørke der kan føre til en følelse af afmagt og håbløshed, når jeg synes, at verden udvikler sig i den forkerte retning. Hvis du også kender til frygt og mørke, så kender du også længslen efter et lys; længslen efter at kunne gribes af håbet og bønnen om, at jeg selv har mod til at rejse mig som hyrderne og følge håbet.

60 Det er den håbsfortælling, som juleevangeliet bringer ind i verden, og englesangen lyder og vil røre dig med den klang, som kalder på at du lader håbet få stemme, sang, handling. Det kan vi gøre i tro på, at ham der blev født i stalden julenat han var det håb der fik mennesker til at stå op, række ud og hjælpe de 65 fattige, han helbredte de syge, og gik ind hos dem, som ingen andre ville være sammen med. Det håb kunne ingen magthaver knuse – selv ikke dødens magt,

for påskemorgen stod Jesus op af graven. Hans liv stod i krybbens og korsets
70 tegn. Ham der var givet al magt i himmel og på jord kom til verden som et
forsvarsløst spædbarn. Og han døde henrettet som en forbryder.

Det er så helt værgeløst – og alligevel er det her alt håb begynder og bringes ind i
verden.

75 Derfor er juleevangeliet en håbsfortælling, som vi kan gribes af, og hvor vi kan se
håbstegn, når mennesker griber håbet og står op, som hyrderne gjorde det. Vi
beder om det hver søndag ved gudstjenesten i kirkerne: At vort håb grundfæstes.

80 Så sker der nemlig det, som barnet senere kaldte mennesker til: At række ud og
tage fat i hinandens hænder. Det er det, som han kalder os til. Så er der hænder
at knuge denne aften om juletræet. Så er der hænder der kærtegner noget hud så
det kan mærkes, at du har værdi. Så kan vi måske få mod til at stå op og handle.

85 Det har jeg brug for og det længes jeg imod. For helt fra jeg var et lille barn har
jeg kendt betydningen af at have en varm hånd til at holde i. Det er julens
budskab at Gud har rakt sin hånd ind i verden og grebet min. I dåben fik jeg lov
til at kalde ham for far. Det kalder jeg ham hver gang jeg beder: Fader vor. Den
far der har en hånd i mørket og som griber min hånd. Og så kalder han mig til at
90 bruge min anden hånd til at gribe om en anden.

Da er vi både grebet af håbet og griber håbet; står op og vandrer livet.

Glædelig jul

95

Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

100

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden tekstrække, Juleaften, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

105

URI

110

115

120

125

130

135

140